

Samenvatting Verteringsstelsel

	<i>Onderdelen</i>	<i>Functie</i>	<i>Verteren van...</i>
<i>Mondholte</i>	Gebit	Oppervlakte van voedsel vergroten	Zetmeel → maltose
	Speekselklieren	Afgeven enzym amylase Slijm als smeermiddel	
<i>Keelholte</i>	Huig	Neusholte afsluiten bij slikken	
	Strotklepje	Luchtpijp afsluiten bij slikken	
<i>Slok darm</i>		Verplaatsen voedsel van keelholte naar maag met peristaltische bewegingen	
<i>Maag</i>	Maagsapklieren	Tijdelijke opslag van voedsel Produceren maagsap (water, zoutzuur, enzym pepsinogeen) Pepsinogeen = inactieve vorm van enzym peptase Zoutzuur (pH 1,5 - 3,5) → bacteriën in voedsel doden	Eiwitten → aminozuurketens
	Slijmwand	Beschermt maagwand tegen zure maagsap en peptase	
	Maagportier	Kringspier die maag afsluit	
<i>12-vingerige darm</i>	Afgifteplaats van:	Gal en alveessap vermengen met voedselbrij	
	Lever	Produceert gal Breekt rode bloedcellen aftot bilirubine Afbraak giftige stoffen (bijv. alcohol) Tijdelijke opslag van glucose als glycogeen	

	Galblaas	Opslagplaats van gal → Vetten emulgeren, zodat enzymen beter kunnen inwerken op groot oppervlakte	
	Alveesklier	Maakt insuline en glucagon Produceert alveessap met de enzymen: <ul style="list-style-type: none"> • Lipase • Amylase • peptidase (o.a. tryptase) Bevat basische stof NaHCO_3 (pH > 7)	Vetten → glycerol + 3 vetzuren Zetmeel → maltose Polypeptiden
Dunne darm	Darmwandklieren	Verteringsproducten opnemen in bloed en afvoeren via de poortader. Vetten via lymfevaten afgevoerd. Produceert darmsap met de enzymen: <ul style="list-style-type: none"> • Maltase, lactase en sacharase • Peptidase 	Koolhydraten → monosacharide Polypeptiden → aminozuren
	Darmplooien,- en vlokken	Oppervlakte vergroten voor opname in bloed	
Blinde darm	Wormvormig aanhangsel of appendix		
Dikke darm	Bacteriën (darmflora)	Water en zouten uit voedsel onttrekken Helpen afbreken onverteerbare cellulose uit voedingsvezels Maken van Vitamine K (o.a. voor bloedstolling)	
Endeldarm	Anus	Tijdelijke opslagplaats onverteerde voedselresten Kringspier die ontlasting doorlaat	

